

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ**

УХВАЛЕНО

Вчена рада університету
протокол № 3
від «20» квітня 2022 р.

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи
гарант освітньої програми
зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія)
доктор історичних наук, професор

Ольга НІКОЛАЄНКО

від «20» квітня 2022 р.

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
«ІСТОРІЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

перший (бакалаврський)

(назва рівня вищої освіти)

бакалавр

(назва ступеня, що присвоюється)

галузь знань

01 Освіта/Педагогіка

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність

014.03 Середня освіта (Історія)

(код та найменування спеціальності)

Ректор Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди

Юрій БОЙЧУК
від «20» квітня 2022 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми
«Історія в закладах освіти»

Проректор з навчально-наукової
роботи

Воладимир БОРИСОВ

Директор центру забезпечення
якості освіти

Тетяна ГРАНОВСЬКА

Гарант освітньої програми

Ольга НІКОЛАЄНКО

В.о. декана історичного факультету

Ольга ГОНЧАРОВА

В.о. голови Співки студентів та
молоді історичного факультету

Даніел МАХМУДОВ

ПЕРЕДМОВА

ВНЕСЕНО

кафедрою всесвітньої історії

кафедрою історії України

Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною комісією історичного факультету

протокол № 7 від «1» квітня 2022 р.

Вченою радою факультету протокол № 8 від «18» квітня 2022 р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою у складі:

Гарант:

Ніколаєнко Ольга Олександрівна, доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії України

Члени:

1. **Рябченко Ольга Леонідівна** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії.
2. **Бережна Світлана Вікторівна** – доктор філософських наук, професор, професор кафедри суспільно-правових дисциплін і менеджменту освіти, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності.
3. **Олійник Олександр Миколайович** – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри суспільно-правових дисциплін і менеджменту освіти.
4. **Мірошніченко Світлана Валентинівна** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії.
5. **Линник Маргарита Миколаївна** – вчитель історії та права КЗ «Близнюківський ліцей» Близнюківської районної ради Харківської області.
6. **Горбань Марина Юріївна** – вчитель історії Харківської загальноосвітньої школи № 98 Харківської міської ради Харківської області, здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) історичного факультету ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

7. **Орищенко Карина Романівна** – здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) історичного факультету ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

РЕЦЕНЗІЇ–ВІДГУКИ

зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Павліченко Олена Олександрівна** – кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії Харківського національного університету імені І. Кожедуба.
2. **Солошенко Олена Михайлівна** – кандидат історичних наук, доцент, завідувачка кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін Харківського національного університету будівництва та архітектури
3. **Малиніна Тетяна Василівна** – кандидат історичних наук, директор Центру доуніверситетської освіти і кар'єри Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова.

**1. Профіль освітньої програми «Історія в закладах освіти»
зі спеціальності 014 Середня освіта (Історія)**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди Історичний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь, що присвоюється: Бакалавр. Освітня кваліфікація: Бакалавр історії
Офіційна назва освітньої програми	Історія в закладах освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат УД № 21002386 Строк дії сертифіката до 01 липня 2028 року
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень EQ-EHEA – 1 цикл EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2022 – 2026 Із можливістю внесення змін або перегляду упродовж даного періоду
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy
2. Мета освітньої програми	
Підготувати компетентного конкурентоспроможного учителя історії до роботи в закладах загальної середньої освіти, позашкільної освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, які здатні вирішувати професійні задачі та практичні проблеми навчання та виховання, що передбачає застосування певних теорій та методів, розвиток аналітичного, проектного та інших типів мислення здобувачів вищої освіти з використанням сучасних освітніх технологій навчання. Ознайомлення з сучасними уявленнями про цілі і цінності історичної освіти, проблемами навчання і виховання учнів, традиційними та інноваційними підходами до їх вирішення	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта 014.03 Середня освіта (Історія) Об'єкт вивчення: освітньо-виховний процес у закладах середньої освіти (за предметною спеціальністю «Історія»).

	<p>Цілі навчання: формування професійних компетентностей майбутніх учителів історії та суспільствознавства навчальних закладів, які надають базову середню освіту.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: теоретичні основи історичної та суспільствознавчих наук; сучасні теорії наук про освіту, загальної і вікової психології, методики навчання історії в обсязі, необхідному для формування предметних компетентностей з історії та суспільствознавчих дисциплін.</p> <p>Методи, методики та технології: аналіз та синтез; гнучкість мислення; групова робота; комунікація (інформаційно-комунікаційні технології, популяризація); методи етичного виховання (дотримання етичних принципів; виховання розуміння важливості різноманіття та мультикультурності; критичне мислення, доручення, переконання, роз'яснення, етичні бесіди, лекції, конференції, диспути); методика проведення історичного дослідження: опису архівних документів, пам'яток історії та культури; методи моделювання, інтерпретації та опрацювання джерельної інформації; упровадження сучасних методик формування предметних компетенцій з історії в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Інструменти та обладнання: обладнання й устаткування, необхідне для історичних, архівних, музейних та археологічних досліджень; технічні засоби навчання, інформаційні джерела для формування предметних компетентностей з історії та суспільствознавчих дисциплін у процесі навчання здобувача базової середньої освіти</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Програма освітньо-професійна.</p> <p>Програма професійна прикладна: спрямована на підготовку до виконання функціональних обов'язків учителя історії та суспільствознавчих дисциплін, класного керівника у закладах загальної середньої освіти, організатора гуртків історичного й суспільствознавчого спрямування, викладача закладів професійної (професійно-технічної) освіти та на формування готовності до самоосвіти і професійного зростання впродовж життя.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Професійна освіта зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія).</p> <p>Фокусом програми є історичні та психолого-педагогічні дисципліни, що забезпечують професійно-практичну підготовку фахівців, здатних до проєктування та провадження освітнього процесу в закладах середньої освіти з урахуванням новітніх досягнень сучасних гуманітарних та освітніх наук, а також до створення рівноправного і справедливого клімату, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від соціально-культурного й соціально-економічного контексту.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Особливості програми:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – підготовка до ефективного працевлаштування. Посилена практична підготовка завдяки циклу навчальних (археологічна та архівно-музейна практика) та педагогічних практик (безперервна пропедевтична; організаційно-виховна педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку; педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти). Варіативна складова програми дає можливість обирати додаткові дисципліни поза спеціальністю для здобуття додаткових кваліфікацій чи компетентностей, що дозволяє здобувачам освітнього рівня здійснювати індивідуальну освітню траєкторію, а випускникам – розширити сферу працевлаштування. Створена можливість брати участь у програмах національної та міжнародної академічної мобільності (Польща, Туреччина, КНР тощо); – інтеграція наукової, навчальної та фахової діяльності, створення умов для приросту знань, стимулювання досліджень та інновацій. Викладання зацентровано на обізнаності в сучасних тенденціях наукового історичного та педагогічного знання; здобувачів спонукають до опанування новітніх методів здобуття й передачі наукового знання в галузі історичних та суспільствознавчих дисциплін; – формування у здобувачів почуття активного громадянства завдяки участі у студентському самоуправлінні, громадських, волонтерських, благодійних проєктах тощо; – сприяння самореалізації та всебічному особистому розвитку здобувачів. Проєктування та здійснення освітнього процесу має за мету формування гуманного та вільного світогляду, а в основу позанавчальної діяльності на факультеті покладено «філософію серця» Г.С. Сковороди. Здобувач самостійно має обрати той напрям діяльності, який його захоплює та особливо цікавить: науковий, творчий, волонтерський, козацький, екскурсійний, участь у студентському самоврядуванні тощо.
--	---

4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Бакалавр історії може займати посаду педагогічного працівника – вчителя історії закладу середньої та професійно-технічної освіти, керівника середньої ланки освіти, спеціаліста в державних і приватних установах і підприємствах</p> <p>Види економічної діяльності (за КВЕД 009:2010): Загальна середня освіта, код КВЕД – 85.31; Професійно-технічна освіта, код КВЕД – 85.32. Професійні види робіт (за ДК 003:2010): Вчитель середнього навчально-виховного закладу, код КП – 2320;</p>
---	---

	Професіонал в галузі методів навчання, код КП – 2351 Педагог-організатор, код КП – 2359.2
Подальше навчання	Продовження здобуття освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за цією або суміжною галуззю знань; підвищення кваліфікації за фахом чи набуття кваліфікації за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Основними підходами до навчання є студентоцентрований, самонавчання, проблемно-орієнтований, навчання через практику (педагогічну, організаційно-виховну, навчально-польову), через реалізацію дослідницької діяльності, посилення гуманістичної спрямованості, формування стратегічного мислення й системного підходу до аналізу складних фахових і соціальних ситуацій, виховання соціальної та професіональної мобільності.</p> <p>Викладання здійснюється у вигляді лекцій (в т.ч. мультимедійних), семінарських занять, навчальної практики. Обов'язковою складовою є самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, e-Learning (навчання за допомогою Інтернету й мультимедіа) за окремими освітніми компонентами, індивідуальні заняття, індивідуальна та групова проєктна робота.</p> <p>Дистанційне навчання та зв'язок із здобувачами вищої освіти здійснюється за допомогою платформи дистанційної освіти Moodle, месенджерів та соціальних мереж. Прямий відеозв'язок, проведення конференцій, лекцій, семінарів і онлайн-консультацій відбувається на платформі Google Meet.</p>
Оцінювання	<p>Накопичувальна 100-бальна рейтингова система оцінювання навчальних досягнень здобувачів базується на аналізі здобутих компетенцій в усіх видах аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності та включає такі види контролю: вхідний (попередній), поточний (тематичний), модульний, підсумковий (семестровий контроль та підсумкова атестація).</p> <p>Методи оцінювання: опитування, тестування, письмові завдання/роботи, практична перевірка, презентація та захист результатів індивідуальної/командної роботи, самооцінка тощо.</p> <p>Форми контролю: усні та письмові екзамени, екзамени та заліки у формі тестів, поточний (модульний) тестовий контроль, контрольні роботи, захист звітів з практик, захист курсових робіт, державна атестація.</p> <p>Оцінювання здобувачів вищої освіти проводиться відповідно до визначених процедур та передбачає встановлення ступеня досягнення ними запланованих результатів навчання згідно з прозорими критеріями та методами оцінювання, які оприлюднюються заздалегідь.</p>
6. Програмні компетентності	

<p>Інтегральна компетентність (ІК)</p>	<p>ІК 01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі середньої освіти, викладати історії та суспільствознавчих дисциплін в межах програми середньої школи, що передбачає застосування концептуальних методів історії, гуманітарних та освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітньо-виховного процесу в закладах середньої та професійно-технічної освіти</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Компетентність у галузі науки – свідоме використання пізнавальних здібностей для набуття, застосування, управління знаннями.</p> <p>ЗК 2. Мовна і комунікативна компетентність – використання мови як засобу для усної та письмової комунікації, обміну знаннями, ідеями, емоціями, наполегливість, уміння відповідати за себе та зрілі рішення, уміння співпрацювати.</p> <p>ЗК 3. ІКТ компетентність – впевнене і критичне використання технологій інформаційного суспільства для роботи та спілкування, сукупність знань, умінь і навичок виконання різних видів інформаційної діяльності й ціннісне ставлення до цієї діяльності.</p> <p>ЗК 4. Соціальна компетентність – здатність обмінюватися інформацією, спілкуватися, встановлювати і підтримувати соціальні зв'язки, здатність до співпраці, розв'язання проблем, взаєморозуміння.</p> <p>ЗК 5. Особистісна компетентність – це інтегративне утворення, що включає здатність до саморозвитку й самовдосконалення у професійній діяльності, обізнаність у власних сильних і слабких сторонах, здатність до самоаналізу, ідентифікації і розвитку індивідуальних позитивних якостей.</p> <p>ЗК 6. Міжособистісна компетентність – уміння будувати суб'єкт-суб'єктні відносини у професійній діяльності, здатність до активної співпраці та інтеграції в прагненні до спільної мети спільно з іншими людьми, установами, організаціями, цінування різноманіття та мультикультурності.</p> <p>ЗК 7. Практична компетентність – здатність застосовувати на практиці знання та дослідницькі вміння, готовність до прийняття самостійних рішень, відповідальність за результати діяльності, здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 8. Громадянська компетентність – здатність реалізовувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства й необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p> <p>ЗК 9. Загальнокультурна компетентність – здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії</p>

	та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види й форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні компетентності спеціальності (СК)	<p>СК 1 Історична – знання змісту та методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.</p> <p>СК 2 Хронологічна – здатність орієнтуватися в історичному часі, застосовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу.</p> <p>СК 3 Просторова – здатність здобувачів вищої освіти орієнтуватися в історичному просторі.</p> <p>СК 4 Інформаційно-мовленнєва – ефективно й грамотно працювати з різними джерелами історичної інформації та будувати усні та письмові висловлення щодо історичних фактів, історичних постатей та історичної теорії.</p> <p>СК 5 Логічна – здатність визначати та застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу й пояснення історичних фактів, явищ, процесів.</p> <p>СК 6 Дослідницька – здатність використовувати науковий інструментарій для теоретичних та експериментальних досліджень у навчальній, практичній і професійній діяльності.</p> <p>СК 7 Інформаційна – працювати з різними джерелами інформації, аналізувати, синтезувати, узагальнювати та використовувати її для навчання.</p> <p>СК 8 Практична – готовність до самостійної роботи, здатність застосовувати накопичені теоретичні знання на практиці, готовність до організації краєзнавчих студій у професійній діяльності.</p> <p>СК 9 Аксіологічна компетенція – здатність здобувачів вищої освіти формулювати оцінки та версії історичного руху й розвитку.</p> <p>СК 10 Науково-методична компетентність – здатність до застосування системи педагогічних, психологічних, предметних знань та професійно-методичних умінь, які базуються на знаннях дидактики.</p> <p>СК 11 Компетентність у сфері інновацій і вдосконалення – поінформованість про інноваційні педагогічні технології, опанування їх змісту й методики, належна культура використання у навчально-виховній роботі, особиста переконаність у необхідності застосування інноваційних технологій, креативність.</p>
7. Програмні результати навчання	
Знання і розуміння	
ПРН 1	основних історичних процесів і подій давньої, середньовічної, ранньомодерної, нової, новітньої історії України та всесвітньої історії у їх порівнянні та взаємозв'язку та історичної періодизації як способу пізнання історичного процесу

ПРН 2	комплекс наскрізних, загальних та окремих понять предметів освітньої галузі
ПРН 3	предмету та методології історії, інших суспільних та гуманітарних дисциплін
ПРН 4	історіографії для аналізу сучасних наукових дискусій з проблем вітчизняної і всесвітньої історії та визначення напрямів перспективних досліджень з інших галузей наукового пізнання
ПРН 5	наукового інструментарію для теоретичних та експериментальних досліджень у навчальній, практичній і професійній діяльності
ПРН 6	об'єктивних закономірностей, які відносяться до процесів накопичення та збереження соціальної інформації
ПРН 7	регіональних особливостей України, теоретико-методологічних основи краєзнавчої діяльності
ПРН 8	педагогічних і психологічних основ організації й управління навчальним процесом
Уміння	
ПРН 9	збирати, обробляти, узагальнювати інформацію для створення глибокої бази знань про історичні та соціокультурні процеси в Україні й у світі загалом
ПРН 10	використовувати новітні методологічні підходи у навчальній та професійній діяльності
ПРН 11	розглядати суспільні явища в розвитку, за конкретно-історичних умов певного часу та регіональних особливостей
ПРН 12	формулювати оцінку історичного руху, діяльності історичних осіб, виявляти власну позицію щодо суперечливих фактів історії
ПРН 13	працювати з джерелами інформації, інтегрувати їх зміст, визнавати і сприймати різноманітність критичного аналізу й оцінок джерел
ПРН 14	визначати і застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу та пояснення історичних фактів
ПРН 15	використовувати науковий інструментарій для теоретичних та експериментальних досліджень у навчальній, практичній і професійній діяльності
ПРН 16	інтегрувати знання, які отримані в процесі вивчення різних дисциплін в єдиний комплекс гуманітарних дисциплін
ПРН 17	проектувати і здійснювати освітній процес з урахуванням сучасних вимог, використовуючи основи теорії і методології освіти
ПРН 18	організувати навчальну діяльність і позаурочну роботу учнів у загальноосвітніх закладах, створювати і підтримувати психологічно безпечне освітнє середовище
ПРН 19	працювати на уроках з інноваційними методиками та технологіями навчання, реалізувати міжпредметні зв'язки
ПРН 20	діагностувати й оцінювати рівень розвитку, досягнення та освітні потреби учнів
ПРН 21	усвідомлювати значущість загальнолюдських цінностей та етичних норм та діяти в межах етики професійних відносин
Комунікація	
ПРН 22	фактивно спілкуватися державною та іноземною мовами, репрезентувати інформацію для фахівців і нефахівців

ПРН 23	здійснювати професійну діяльність в мультикультурному середовищі, поділяючи й шануючи нормативи й цінності свого національно-культурного середовища
Автономність і відповідальність	
ПРН 24	організувати та управляти у професійній діяльності та навчанні в умовах непередбачуваних змін
ПРН 25	здатність до рефлексії, осмислювання практики, контекстів і розвитку професійних цінностей
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Керівник групи забезпечення та викладацький склад, який забезпечує реалізацію програми, відповідає вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності для відповідного рівня ВО (Ліцензійних умов), затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 365 від 24.03.2021.</p> <p>Фахову підготовку здобувачів забезпечує професорсько-викладацький склад історичного факультету – кафедри історії України, кафедри всесвітньої історії, кафедри суспільно-правових дисциплін і менеджменту освіти, кафедри філософії, кафедри суспільно-економічних дисциплін та географії, археологічна камеральна лабораторія, Центр методики викладання історії та суспільствознавчих дисциплін. Рівень професійної та академічної кваліфікації науково-педагогічних працівників освітньої програми є достатнім для успішної реалізації програми: усі викладачі, залучені до реалізації програми, є визнаними професіоналами із значним досвідом роботи (практичної, дослідницької, управлінської, інноваційної) та займаються удосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою навчальних посібників.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Приміщення для аудиторних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти мають достатню площу та інформаційно-комунікаційне технічне обладнання (мультимедійні засоби, SMART Board, комп'ютери, оснащені ліцензійними операційними системами та пакетами прикладного програмного забезпечення). У навчальний процес упроваджуються передові інформаційні та комунікаційні технології, зокрема дистанційне навчання на платформі Moodle. Функціонують точки бездротового інтернет-доступу.</p> <p>Бюджет програми є прозорим і обґрунтованим, залучені фінансові ресурси університету – державне замовлення, кошти фізичних та юридичних осіб за навчання здобувачів та спонсорські кошти – є достатніми для забезпечення її реалізації.</p>

	<p>Наявна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, пункти харчування, спортивні споруди, медичний пункт тощо), обладнання, за кількістю та якістю є достатніми для досягнення передбачених програмою цілей та відповідають технологічним вимогам до матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня ВО, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 365 від 24.03.2021 р.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Освітня програма забезпечена навчально-методичною документацією і матеріалами з усіх дисциплін циклу професійної підготовки, вибіркових навчальних дисциплін та видам практик. Позааудиторна робота учнів супроводжується методичним забезпеченням і обґрунтуванням часу, що витрачається на її виконання. Реалізація ОП забезпечується доступом кожного здобувача вищої освіти до бази даних і бібліотечних фондів, який формується за повним переліком дисциплін навчального плану зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія). Під час самостійної підготовки здобувачів вищої освіти забезпечені доступом до мережі Інтернет. Кожен здобувач вищої освіти забезпечений не менш ніж одним навчальним друкованим або електронним виданням з кожної дисципліни професійного циклу і одним навчально-методичним друкованим або електронним виданням з кожного блоку вільного вибору здобувачів вищої освіти (включаючи електронні бази періодичних видань).</p> <p>Вільний доступ до:</p> <ul style="list-style-type: none"> – офіційний сайт ХНПУ імені Г.С. Сковороди: http://pu.ac.kharkov.ua/ – офіційного сайту історичного факультету: http://hnpu.edu.ua/uk/fac-histor – точки бездротового доступу Інтернет; – офіційного сайту Наукової бібліотеки ХНПУ імені Г.С. Сковороди, читальні зали http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukova-biblioteka-hnpu-ime-ni-gsskovorody; – навчально-інформаційного порталу на базі платформи Moodle (http://lms.hnpu.edu.ua); – електронного архіву-репозитарію ХНПУ імені Г.С. Сковороди https://dspace.hnpu.edu.ua/; – фахових наукових видань ХНПУ імені Г. С. Сковороди: http://journals.hnpu.edu.ua/ (http://nauka.hnpu.edu.ua); – Міжнародної наукової бази даних Web of Science (наказ №1286 від 19.09.2017 р. Про надання доступу ВНЗ і науковим установам до електронних наукових баз даних): http://csi.webofknowledge.com/CSI/exit.do?Func=Exit&SID=C69ThC1gNFywkg7lRZQ; – навчально-методичних комплексів дисциплін;

	<p>– програм практик.</p> <p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає технологічним вимогам щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня ВО, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 365 від 24.03.2021.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>У межах освітньої програми право на академічну мобільність реалізується на підставі договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, різноманітних програм і проєктів, договорів між українськими закладами вищої освіти або їхніми основними структурними підрозділами, а також може бути реалізоване учасником освітнього процесу закладу вищої освіти з власної ініціативи, підтриманої керівництвом ХНПУ імені Г.С. Сковороди, в якому він постійно навчається, на основі індивідуальних запрошень.</p> <p>Відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти, наукових і науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pioje nn/Pro_poryadok_realisazii_prava_na_akadem_mob.pdf) здобувачі вищої освіти в межах програм внутрішньої академічної мобільності тимчасово допускаються до освітнього процесу в закладі вищої освіти – партнері та мають права й обов'язки здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність.</p> <p>Співпраця здійснюється в межах договорів про співробітництво із Чорноморським державним університетом імені Петра Могили; Херсонським державним університетом; Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка; Запорізьким національним університетом; Полтавським національним педагогічним університетом імені В.Г. Короленка; Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна; Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького; Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника; Харківським гуманітарним університетом «Народна українська академія»:</p> <p>http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Nauka/Dogovor/ZVO/ZVO(nauka).pdf</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Право на академічну мобільність, у межах цієї освітньої програми, реалізується на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм і проєктів, договорів між українськими закладами</p>

	<p>вищої освіти або їхніми основними структурними підрозділами й іноземними закладами освіти або їхніми основними структурними підрозділами, а також може бути реалізоване українським учасником освітнього процесу закладу вищої освіти з власної ініціативи, підтриманої керівництвом ХНПУ імені Г.С. Сковороди, в якому він постійно навчається, на основі індивідуальних запрошень. Відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти, наукових і науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С. Сковороди»</p> <p>http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojen/Pro_poryadok_realisazii_prava_na_akadem_mob.pdf)</p> <p>здобувачі вищої освіти в межах програм міжнародної академічної мобільності тимчасово допускаються до освітнього процесу в закладі вищої освіти – партнері та мають права й обов'язки здобувачів вищої освіти українського закладу вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність. Зарахування результатів навчання в зарубіжному навчальному закладі є можливим за умови, коли зміст (очікувані результати навчання) навчальних дисциплін і практик та обсяг кредитів збігається не менш ніж на 75%.</p> <p>Встановлені партнерські відносини із зарубіжними університетами:</p> <p>Вроцлавським, Варшавським, Академія імені Яна Длугоша (Польща), Ханшанським педагогічним та Шаосінським університетами (Китай), Телавським державним університетом імені Я. Гогешвілі (Грузія), Університетом Айдин (Туреччина). На постійній основі відбувається співпраця з Поморською Академією (Польща): http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Centr_mijnarod_spiv/Ugoda/Mignarodna_spivpratsja_KhNPU.pdf.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Ліцензією передбачається підготовка іноземців та осіб без громадянства у межах ліцензійного обсягу спеціальності та за умови попередньої мовленневої підготовки</p>

2. Структурно-логічна схема

2.1 Перелік освітніх компонентів (ОК)

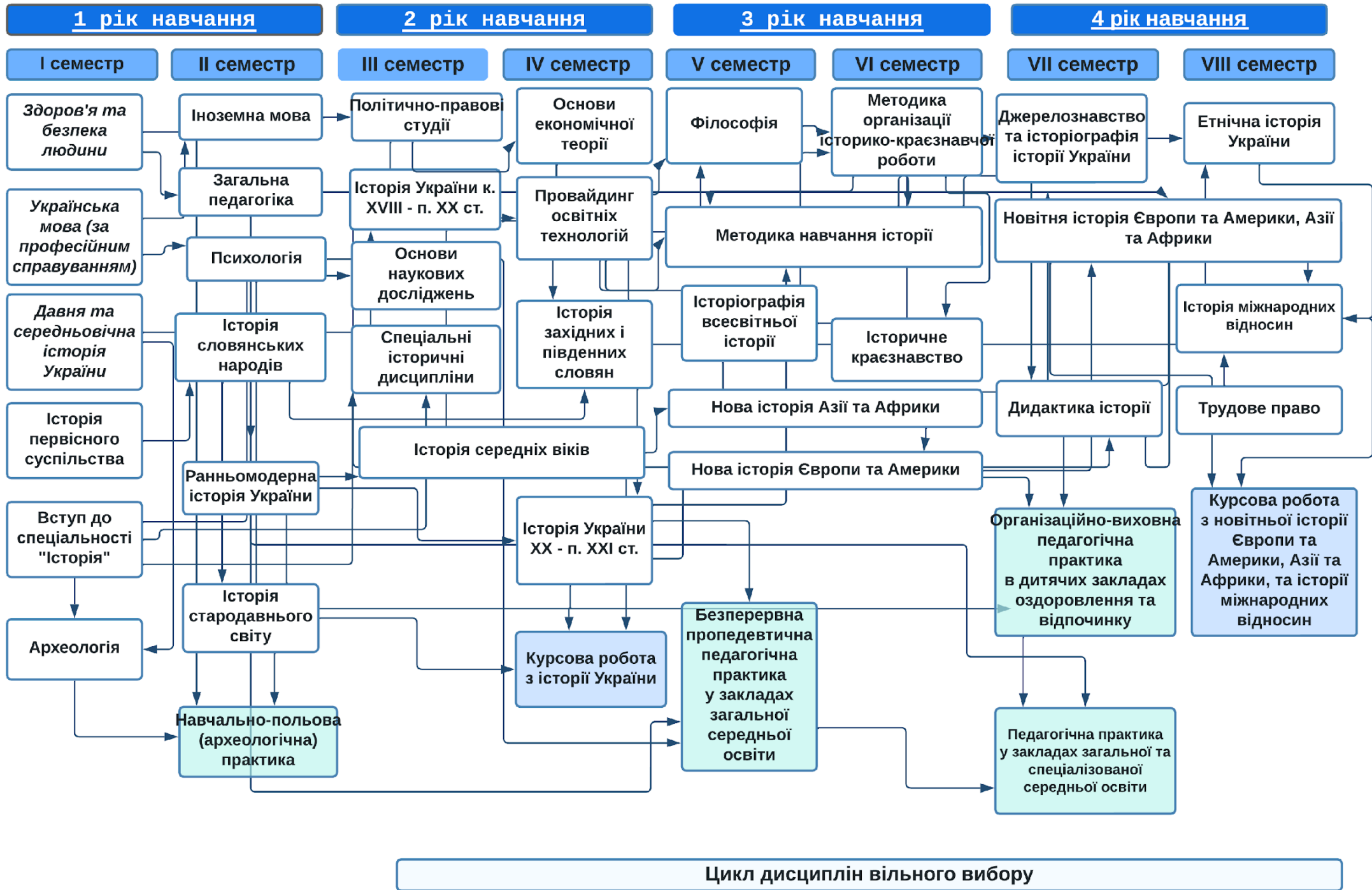
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти / курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Політично-правові студії	3	залік
ОК 2	Основи економічної теорії	3	іспит
ОК 3	Філософія	3	іспит
ОК 4	Іноземна мова	5	іспит
ОК 5	Здоров'я та безпека людини	4	залік
ОК 6	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
Усього		21	
Цикл професійної підготовки			
ОК 7	Загальна педагогіка	6	залік
ОК 8	Провайдинг освітніх технологій	8	іспит
ОК 9	Психологія	4	іспит
ОК 10	Давня та середньовічна історія України	4	іспит
ОК 11	Історія первісного суспільства	3	залік
ОК 12	Вступ до спеціальності «Історія»	3	іспит
ОК 13	Історія слов'янських народів	5	залік
ОК 14	Ранньомодерна історія України	7	іспит
ОК 15	Історія стародавнього світу	6,5	іспит
ОК 16	Археологія	3	залік
ОК 17	Історія України к. XVIII – п. XX ст.	4	іспит
ОК 18	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 19	Історія західних і південних слов'ян	4	іспит
ОК 20	Історія середніх віків	6	іспит
ОК 21	Історія України XX – п. XXI ст.	5	іспит
ОК 22	Спеціальні історичні дисципліни	3	залік
ОК 23	Історіографія всесвітньої історії	4	залік
ОК 24	Методика організації історико-краєзнавчої роботи	3	іспит
ОК 25	Історичне краєзнавство	4	іспит
ОК 26	Методика навчання історії	5	іспит

ОК 27	Дидактика історії	3	залік
ОК 28	Нова історія Азії та Африки	5	іспит
ОК 29	Нова історія Європи та Америки	5,5	іспит
ОК 30	Джерелознавство та історіографія історії України	5	іспит
ОК 31	Новітня історія Європи та Америки, Азії та Африки	8	іспит
ОК 32	Етнічна історія України	4	іспит
ОК 33	Історія міжнародних відносин	4	іспит
ОК 34	Трудове право	4	іспит
ОК 35	Курсова робота з історії України	3	
ОК 36	Курсова робота із всесвітньої історії	3	
Усього		135	
Практична підготовка			
ОК 37	Навчально-польова (археологічна) практика	3	
ОК 38	Безперервна пропедевтична педагогічна практика у закладах середньої освіти	3	
ОК 39	Організаційно-виховна педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку	6	
ОК 40	Педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти	7,5	
Усього		19,5	
Цикл дисциплін вільного вибору здобувача			
Дисципліни за вибором здобувача		60	
Усього		60	
Атестація			
Атестація на здобуття освітнього ступеня «бакалавр»		4,5	
Усього		4,5	
	Загальний обсяг обов'язкових компонентів	180	
	Загальний обсяг вибіркового компонентів	60	
	Загальний обсяг освітньої програми	240	

2.2 Структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Підсумкова атестація випускників освітньої програми «Історія в закладах освіти» зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) освітнього рівня «бакалавр» проводиться відповідно до «Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр» та згідно з навчальним планом. Атестація проводиться у восьмому навчальному семестрі та складається з комплексного кваліфікаційного іспиту:

- з педагогіки, історії педагогіки та психології;
- з історії та методики викладання історії.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ІК	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11
ОК 1	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•	•	•	•	•	•	
ОК 2	•	•		•	•			•	•	•		•	•			•	•		•		
ОК 3	•	•	•	•	•	•		•	•	•		•	•			•	•		•	•	
ОК 4	•	•	•		•	•		•		•							•				•
ОК 5	•	•		•	•	•	•	•	•	•			•		•	•	•		•		•
ОК 6	•	•	•		•	•		•		•							•	•		•	
ОК 7	•	•	•	•	•	•	•	•		•						•	•			•	•
ОК 8	•	•	•	•	•	•	•	•		•						•	•			•	•
ОК 9	•	•						•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 10	•	•						•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 11	•	•						•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 12	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 13	•	•		•			•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	
ОК 14	•	•						•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 15	•	•						•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 16	•	•						•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 17	•	•						•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 18	•	•						•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 19	•	•					•	•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 20	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ОК 21	•	•		•				•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 22	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ОК 23	•	•						•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 24	•	•					•	•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 25	•	•			•			•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ОК 26	•	•	•	•	•	•	•	•		•			•			•	•	•	•	•	•
ОК 27	•	•	•	•	•	•	•	•		•			•			•	•	•	•	•	•
ОК 28	•	•						•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 29	•	•			•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ОК 30	•	•	•	•	•		•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ОК 31	•	•			•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ОК 32	•	•	•	•	•	•	•	•		•			•			•	•	•	•	•	•
ОК 33	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ОК 34	•	•		•		•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ОК 35	•	•	•	•				•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		•
ОК 36	•	•	•	•				•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		•
ОК 35	•	•	•		•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	
ОК 36	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•		•	•
ОК 37	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•	•	•	•		•	•
ОК 38	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•	•	•	•		•	•

ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності, ОК – обов’язкові освітні компоненти

ОК – обов'язкові освітні компоненти; ПРН – програмні результати навчання